OOGTE 2M

THUIS / Speciale festivalproductie
Club Guy & Roni i.s.m. Peggy Olislaegers

Piazza Céramique – za 07.10.2006 / zo 08.10.2006 – 12:00 en 14:30u
gratis toegankelijk – reserveren noodzakelijk

Speciaal voor de Nederlandse Dansdagen creëert het choreografenduo Guy & Roni in samenwerking met Peggy Olislaegers een grootschalige locatievoorstelling in Piazza Céramique.
Gezelschap Club Guy & Roni werkt voor dit project samen met ruim 30 dansers om de architectuur tot leven te brengen, geïnspireerd door het thema 'thuis' en de ruimtes in het gebouw.
De voorstelling vindt plaats onmiddellijk na de oplevering van Piazza Céramique, maar kort vóór de komst van de eerste huurders. U wordt uitgenodigd op 'visite' te komen en vele kleine voorstellingen te beleven in de diverse appartementen.

---

concept **Club Guy & Roni** – choreografie **Guy Weizman**, **Peggy Olislaegers** – productie **Marishka van Loon** – dans **Toneelacademie Maastricht**, **Dansvooropleiding Valuascollege Venlo**, **Dansvooropleiding Marja Ronda**, **Club Guy & Roni** – met dank aan **Liesbeth Wiertz**, **Marja Ronda**, **Yvette van der Slik**, **Jan van Opstal**, **Aline Barbou**.

Vesteda is hoofdsponsor van de Nederlandse Dansdagen. THUIS komt tot stand door bijdragen van VESTEDA, VSB Fonds, Prins Bernard Cultuurfonds en Gemeente Maastricht

---

Specially for the Nederlandse Dansdagen, choreographers Guy & Roni – in cooperation with Peggy Olislaegers – have created a large-scale site-specific production in Piazza Céramique. For this project, Club Guy & Roni company worked with more than 30 dancers to bring the architecture to life, inspired by the theme 'home' and the spaces in the building. The production will take place immediately following the delivery of Piazza Céramique, but shortly before the arrival of the first tenants.
You are hereby invited to this 'viewing' and to see the many small performances in the various apartments.

---

bijdrage

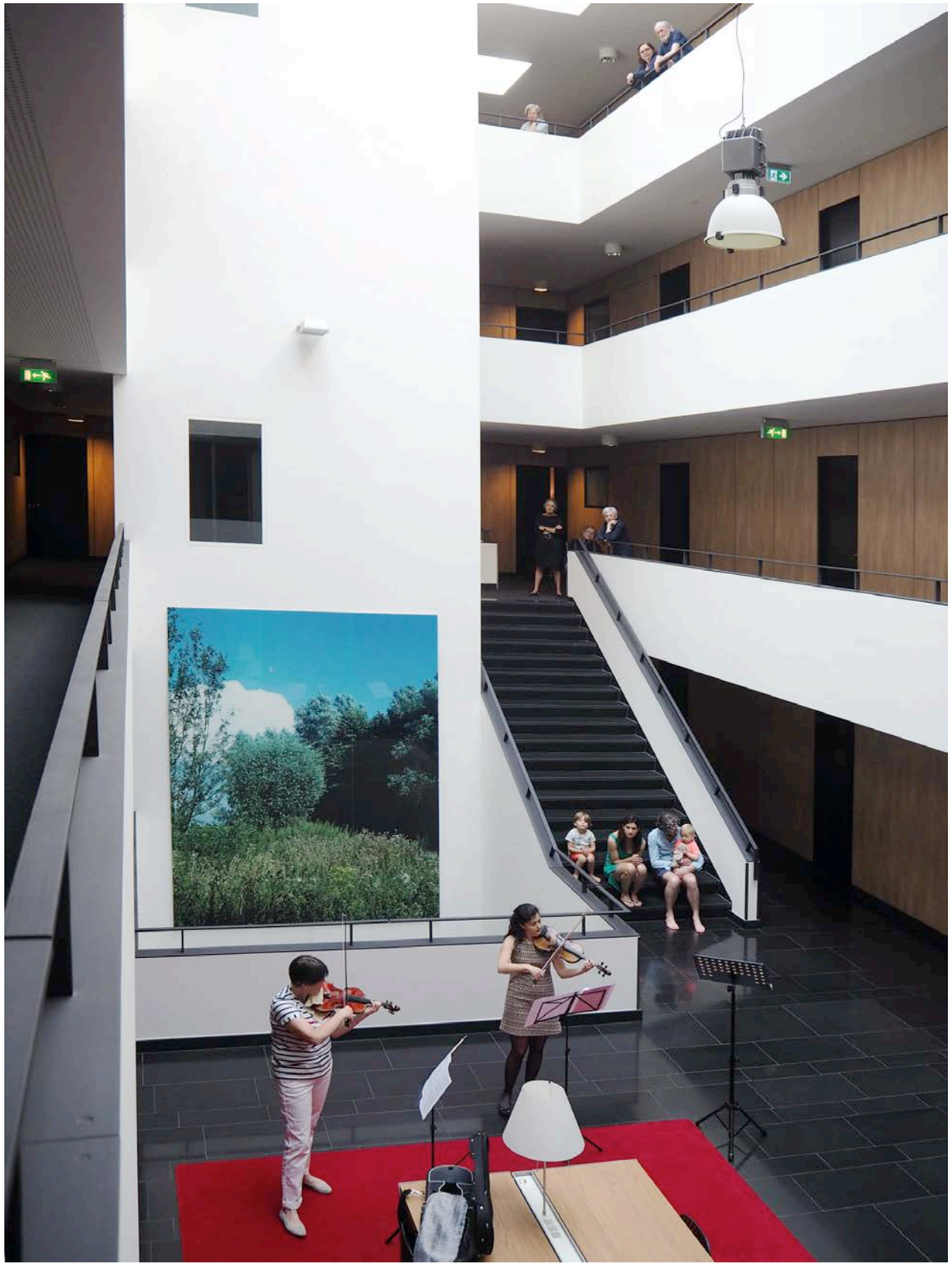

Living - Working

Middels deze presentatie willen we de potentie van Piazza Céramique aantonen, een duurzaam gebouw ontworpen en gerealiseerd voor meervoudig gebruik. Het complex is geschikt om de huidige functionele invulling te vervangen door een andere functie, zonder dat de structuur en de façade ingrijpend zal wijzigen.
De invullingen die we aan het gebouw toedichten zijn hypothetisch. We zeggen niet dat deze functies hier ooit in het gebouw gehuisvest zullen worden of dat het gebouw hiervoor bedacht is. We willen alleen aangeven dat de potentie van een dergelijke architectuur, structuur, ruimte en façade, een gebouw voor meervoudig gebruik oplevert en hopen dat het gebouw eventuele functionele veranderingen zal overleven.

Veel naoorlogse architectuur in Nederland is ontworpen en gebouwd voor maar één enkele functie. Dit geldt niet alleen voor de woningbouw, maar ook voor kantoren, gemeentehuizen, scholen, etc. Veel van deze gebouwen worden momenteel gesloopt om hiervoor in de plaats wederom 'mono-functionele' gebouwen te ontwerpen en te realiseren. Dit is geen duurzame wijze van bouwen. We kunnen leren van de historie door te kijken naar bijvoorbeeld de huizen aan de singels in Maastricht [Wilhelminasingel, Hertogsingel], maar ook andere steden, waar huizen staan die gedurende de jaren al diverse functieveranderingen overleefd hebben. Deze huizen, van oorsprong ontworpen voor grote gezinnen, soms met een praktijkruimte aan huis, zijn gedurende de jaren veranderd in appartementen, kantoren, crèches, praktijkruimten, hotels, studentenhuisvesting, etc. De structuur van dergelijke huizen en hun uiterlijke verschijningsvorm hebben zich gehandhaafd, terwijl alleen de functionele invulling, voorzien van enkele interieur-aanpassingen, de veranderingen geweest zijn, die in de loop der jaren plaats gevonden hebben.
Met andere woorden, indien we in staat zijn een goed evenwicht te vinden tussen de structuur van een gebouw en haar façade, zouden we in staat moeten zijn om een gebouw te realiseren dat geschikt is voor meervoudig gebruik en derhalve zeer duurzaam is. Met het ontwerp en de realisatie van Piazza Céramique hebben we gestreefd een dergelijk gebouw te realiseren.

De oorspronkelijke opdracht van Vesteda behelsde het ontwerpen van een tachtigtal appartementen met voorzieningen voor thuiswerken en een klein business-center. Het geheel diende te passen binnen de contouren van een blokrand bebouwing zoals vastgelegd in het stedenbouwkundige masterplan van Jo Coenen voor het Céramique gebied.
Het programma dat gehuisvest wordt met als thema wonen – werken grijpt terug op de burgerlijke typologie van de herenhuizen, waarin beoefenaars van vrije beroepen, woonden en praktijk aan huis hadden. Het kenmerk van deze huizen was o.a. de gescheiden entreedeuren voor enerzijds de woning en anderzijds de praktijk. Binnen het te ontwerpen bouwvolume hebben wij dan ook als thema gesteld, dat de werkruimte fysiek gescheiden moeten kunnen worden van de woonruimten en voorzien worden van een separate entree. De representatie van de bewoner, het ene moment privé en het volgende moment zakelijk, begint bij de entree van het bouwblok: het betreden van het atrium, dat in tegenstelling tot zijn eenvormige buitenkant, het bouwblok over zijn volledige hoogte opent. Het atrium is een intermediair, een filter, tussen het openbare karakter en het privé-karakter van de woon/werkruimten. We hebben twee gebouwen ontworpen, die qua ruimtelijke sequentie, men eigenlijk steeds van 'binnenuit' betreedt en die, ook al lijken ze op het eerste gezicht hetzelfde, qua ruimtelijke ervaring verrassend verschillend zijn.

In tegenstelling tot mono-functionele gebouwen, welke uitgaan van een constructie van de gebruikelijke dragende woningscheidende wanden, hebben wij gekozen voor een constructieprincipe van een dragende buitengevel en een dragende binnenring, die tevens de dienende ruimten en de infrastructuur bevat. Hierdoor ontstaat een hoge mate van flexibiliteit ten aanzien van de grootte en indelingstypologie van de ruimten [woningen, werkruimten]. Mocht de gekozen formule met office apartments op deze plek niet aanslaan en zouden kleinere of andere typen woningen gewenst zijn, dan zouden de plattegronden relatief eenvoudig aangepast kunnen worden.
Huub Smeets, die als opdrachtgever geinteresseerd is in flexibiliteit en differentiatie, heeft tijdens de ontwerpfase studies geïnitieerd om deze flexibiliteit te optimaliseren. Wij werden uitgedaagd deze flexibiliteit ten aanzien van de indelingstypologie van de woningen door te ontwikkelen, terwijl aan MDL - Michèle De Lucchi verzocht is studies te verrichten naar ruimtelijke interieurelementen die zowel ruimtescheidend te gebruiken zouden zijn alsook als een voorzieningenelement, uitgerust met techniek waarop men zou kunnen inpluggen. Dit idee om middels een interieurelement een optimale indelingsvrijheid te creëren bleek zo vooruitstrevend, dat het nog niet mogelijk is binnen de huidige installatietechniek in de woningbouw. Onze voortdurende studie naar de optimalisatie van de flexibiliteit ten aanzien van de grootte en indelingstypologie van de woningen, heeft er tenslotte toe geleid dat het gerealiseerd plan 93 appartementen huisvest met een differentiatie van 53 woningtypologieën.

Foto's Kim Zwarts

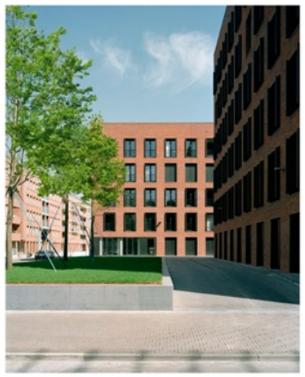

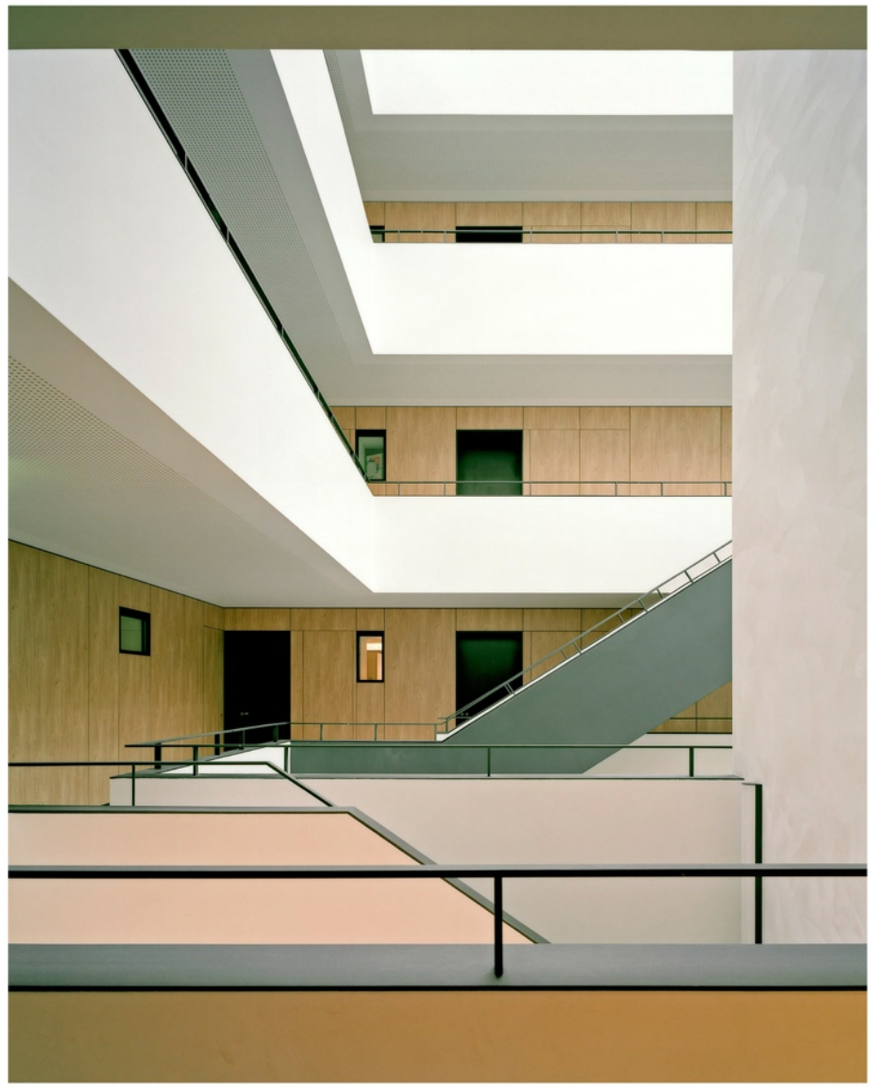

Jo Janssen Architecten - Prof. Ir. Wim van den Bergh architect | Opdrachtgever: Vesteda Project bv Maastricht | Ontwerp - Realisatie: 2001 - 2006

Piazza Céramique Meervoudig Gebruik / Multiple Use

Multiple Use

Mercado - Shopping Centre

Middels dit derde voorstel voor een potentiële invulling van Piazza Céramique, willen wij aangeven dat het mogelijk is, om in een gebouw voor meervoudig gebruik, ogenschijnlijke conflicterende functies te huisvesten.
Het programma dat wij willen visualiseren is een 'mercado'. Mercado is spaans voor 'markt'. In zuidelijke landen als Spanje, Portugal, Italië, Tunesië en Marokko zijn overdekte markthallen, geïntegreerd in het stedelijke weefsel, te vinden. Een markt is een plek waar mensen bij elkaar komen om goederen en diensten uit te wisselen. Een markt is een plek voor de mensen, de bewoners van een wijk, van een stad.
Op de begane grond zijn in de overdekte atria markthallen geprojecteerd. Aan de randen van het gebouw met een orientering naar zowel buiten alsook naar binnen, kunnen zich kleinschalige winkels en boektieks ontwikkelen.
De combinatie wonen en markthal is een grotere uitdaging voor de stedelijke samenleving tussen het privé van het wonen en het openbaar van een markt. In Nederland wordt dit als iets negatiefs gezien, terwijl in de hierboven vermelde landen, deze combinatie van functies een aantrekkingskracht en dynamiek heeft.

Jo Janssen Architecten - Prof. Ir. Wim van den Bergh architect | Opdrachtgever: Vesteda Project bv Maastricht | Ontwerp - Realisatie: 2001 - 2006

Piazza Céramique Meervoudig Gebruik / Multiple Use

Theater

In oktober 2006 werd, op initiatief van onze opdrachtgever Huub Smeets [Vesteda], de locatievoorstelling THUIS, een dansvoorstelling van de Nederlandse Dansdagen, in het toen nog in aanbouw zijnde Piazza Céramique, uitgevoerd. Dit was de eerste keer dat één van de bouwblokken tot leven kwam. Als bij een generale repetitie werd het nog niet geheel afgewerkte gebouw in bezit genomen door bezoekers die enerzijds kwamen kijken naar een groot aantal jonge dansers die scènes uit het alledaagse leven in choreografieën hadden geabstraheerd tot een "Theater van het Wonen". Anderzijds waren er bezoekers, met hun voyeuristische nieuwsgierigheid naar de woningen, die zelf tot acteurs werden binnen een ruimte die zich openbaarde als een soort theatrale ruimte. Het woongebouw was gedurende een weekend een theater, waardoor de multifunctionaliteit welke we nagestreefd hebben, bewezen werd.

De bouwblokken verheffen zich in hun verschijningsvorm boven de vraag wat voor- en achterkant is, en laten de voorbijganger gissen naar het beeld van de mysterieuze binnenkant die schuilgaat achter de ritmisch doorgestructureerde buitenkant. De gevel - als façade - is vergelijkbaar met het gezicht, waarbij diens rol van "het naar buiten toe representeren van het innerlijke" van belang is. Zoals de mimiek van een gezicht iemands innerlijke bewogenheid, iemands emoties kan uitdrukken, zo kan een gebouw ook een mimiek hebben. De vouwschuifluiken ter plaatse van de ramen, hebben enerzijds een praktische reden zoals het filteren van zonlicht en het zorgdragen van de privacy, anderzijds hebben ze een poëtische taak, zij zorgen voor de mimiek van het gebouw, het gezicht van het gebouw dat alsmaar verandert door het innerlijke, namelijk de bewoners welke reageren op de natuur, zon, bewolking, daglicht, privacy, etc.
Het complex van de drie gebouwen en hun binnenruimten, de atria, zijn vergelijkbaar met een Campiello, hetgeen typisch Venetiaans is en pleintje betekent. Zo'n pleintje is de ruimte waarvan Goldoni in zijn theateropvoering van "Il Campiello" het alledaagse leven beschrijft. Het leven van de bewoners die met hun woningen, hun ramen, hun Venetian blinds en hun loggia's niet alleen het kleine plein ruimtelijk definiëren, maar het ook, door middel van het wel en wee van hun werken en wonen, bespelen alsof het hun bühne van het leven is.
Het ontwerp en de realisatie van het gebouw is gebaseerd op ruimtelijke composities, zoals een componist een muziekstuk componeert, zo componeren wij gebouwen.

Foto's Philip Driessen

Jo Janssen Architecten - Prof. Ir. Wim van den Bergh architect | Opdrachtgever: Vesteda Project bv Maastricht | Ontwerp - Realisatie: 2001 - 2006

Piazza Céramique Meervoudig Gebruik / Multiple Use

School

Middels dit vierde voorstel voor een potentiële invulling van Piazza Céramique, willen wij aangeven dat het mogelijk is, een educatief programma in het gebouw te realiseren. In het onderwijs bestaan geen eenduidige, traditionele oplossingen meer waardoor het lesprogramma zich steeds vaker moet aanpassen aan de vraag vanuit de maatschappij. Hiervoor zijn gebouwen nodig die meerdere invullingsvarianten toelaten.

Het educatieve programma zou voor verschillende leeftijdscategorieën en opleidingsniveau's uitgewerkt kunnen worden al naar gelang de behoefte op wijk-, stad- en regionaalniveau. Doordat het complex is opgebouwd uit 3 bouwblokken zou zelfs een combinatie tussen verschillende opleidingen, leeftijdsgroepen mogelijk zijn elk met hun eigen identiteit.
De structuur van schoolgebouwen kenmerkt zich dikwijls door leslokalen die rond centraal gelegen grotere ruimtes gegroepeerd zijn. De atria in het hart van het gebouw kunnen derhalve als multi-functionele ruimtes in gezet worden voor onder andere colleges, lezingen, evenementen en tentoonstellingen.
Schoolgebouwen moeten tegenwoordig echter steeds sneller kunnen reageren op een veranderend onderwijsprogramma. Dit stelt eisen aan de aanpasbaarheid van het gebouw. De [draag]structuur van Piazza Céramique kan reageren op deze gewenste flexibiliteit.

Rondom de atria hebben we de klaslokalen, praktijklokalen, kinderdagverblijven, vergaderruimtes en overige functies geprojecteerd. De draai-, schuifluiken kunnen in al deze ruimtes gebruikt worden om visueel afleidende factoren waar gewenst buiten te sluiten. De buitenruimtes tussen de bouwblokken kunnen samen met het ommuurde parkje eenvoudig omgevormd worden tot veilige, omsloten speelplaatsen.
Het gebouw kan zich binnen deze invulling ontwikkelen tot een sociale katalysator en ontmoetingsplek voor kinderen, ouders, studenten, docenten en begeleiders.

Piazza Céramique is gedacht als een duurzaam gebouw in structuur en tijd en we zijn het in deze eens met Junya Ishigami, die met zijn installatie voor de Architectuur Biënnale van Venetië, getiteld Architecture as air: Study for château La Coste, stelt dat architectuur niet een bepaald gebruik moet voorschrijven, maar dat architectuur de ruimte zo vorm dient te geven dat mensen daar op een vrije manier gebruik van kunnen maken en een eigen invulling aan kunnen geven.
In de architectuur gaan veranderingen in een veel trager tempo en Ishigami verdedigt deze traagheid. Volgens hem bezit architectuur namelijk een aangeboren zuiverheid. Terwijl de waarden [invulling, programma] veranderen, zou van de architectuur nog steeds gebruik gemaakt moeten worden. Met de verschillende potentiële programmatische invullingen, welke aan fluctuaties onderhevig zijn, laten we zien dat de ruimten hun zuiverheid behouden.

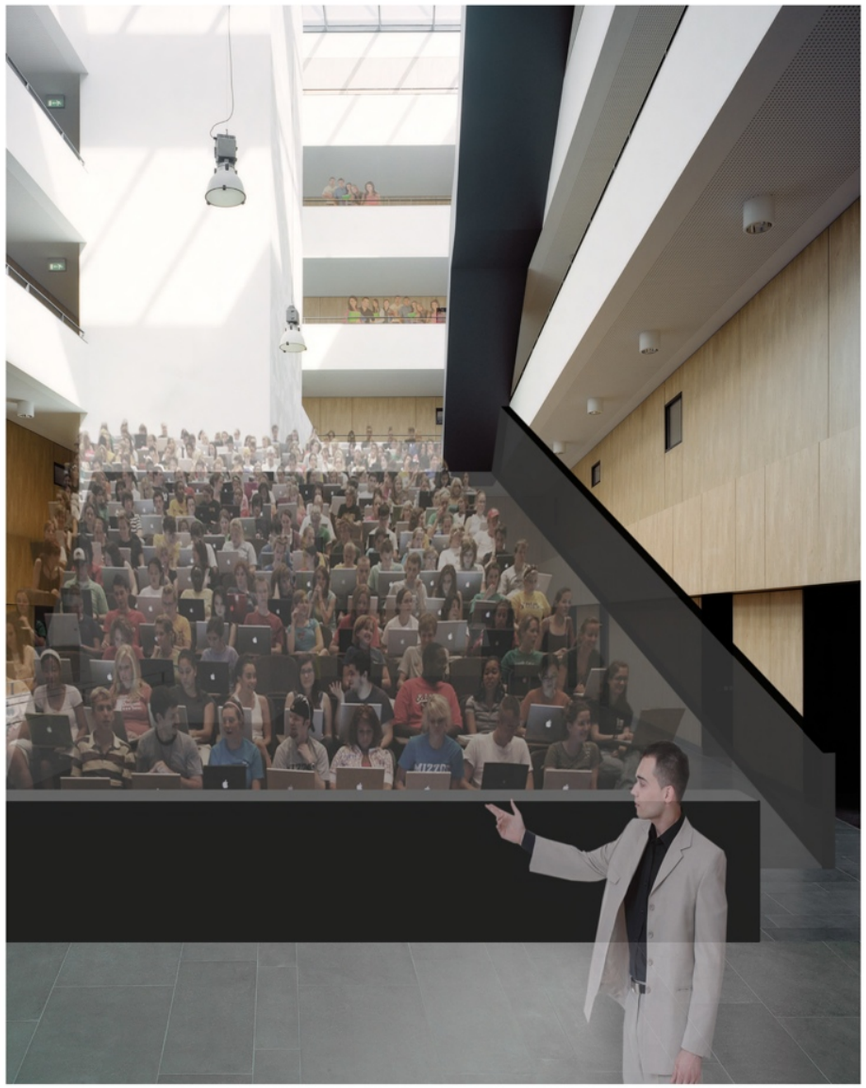

Jo Janssen Architecten - Prof. Ir. Wim van den Bergh architect | Opdrachtgever: Vesteda Project bv Maastricht | Ontwerp - Realisatie: 2001 - 2006

Piazza Céramique Meervoudig Gebruik / Multiple Use

Akademeia

Het woord academie vindt zijn oorsprong in 'Akademeia' en verwijst naar de school van Athene; de eerste georganiseerde school binnen Europa die in 387 voor Christus werd opgericht door de filosoof Plato. Binnen deze eerste academie die in hoofdzaak opgezet was voor filosofisch onderricht waren echter ook diverse andere functies ondergebracht. Studenten en docenten, waartussen overigens nog geen duidelijk onderscheid werd gemaakt, leefden, werkten, studeerden, dachten en sportten samen binnen de muren van het complex. Er werd nog niet vanuit specialismen gedacht maar er ontstond op een spontane, ongeplande wijze een multi-disciplinair karakter.
Een tweede voorbeeld van een typische academie in de breedste zin van het woord is het Bauhaus dat in het begin van de 20e eeuw in Duitsland furore maakte en onderdak bood aan een mix van denkers en makers [theorie en praktijk] op het vlak van de beeldende en toegepaste kunsten. In Dessau was binnen dit instituut een gecombineerd gebouw voor lessen, woningen voor studenten een auditorium en restaurant, een atelier en kantoren. Ook hier leidde de samenkomst van verschillende mensen en disciplines tot een rijke, inspirerende [gedachten]-wereld.
Met het laatste paneel willen we aantonen dat het mogelijk is om in het gebouwencomplex Piazza Céramique niet alleen het wonen - werken te vervangen door één andere functie, maar dat het zelfs mogelijk is dat het gebouw een verzameling wordt van meerdere functies die elkaar versterken, zoals dit ook spontaan in de historische Akademeia gebeurde.
We stellen ons voor dat in de architectonische structuur van het gebouw natuurlijk gewoond wordt, er wordt gewerkt, maar er kan ook [kunst]-onderwijs plaatsvinden, er is ruimte voor een crèche, er zijn winkels waardoor de relatie binnen - buiten geactiveerd wordt en er is gelegenheid voor sport en ontspanning.

Met andere woorden de potentiële invullingen van het complex die we in eerdere panelen van deze studie hebben aangegeven [wonen/werken, theater, mercado en educatie] zouden kunnen samenvloeien in dit laatste voorstel. Deze gedachtenwereld van ons, maar ook van onze opdrachtgever, is steeds onderdeel geweest bij de ontwikkeling van het project.
De taak van een architect gaat verder dan alleen het voldoen aan het programma van de opdracht, de architect dient een analyse te maken en het probleem van de opgave proberen te ontdekken. Hij/zij moet zich laten uitdagen door een opdrachtgever en daarbij wederom de opdrachtgever uitdagen. In onze opvattingen behoeft een gebouw niet per definitie een uitdrukkingsvorm van het functionele programma te zijn, het heeft eerder betrekking op de plek, zijn stedenbouwkundige context en de cultuurhistorische onderlaag.
In een historische stad als Maastricht kun je niet wooncomplexen bouwen, waarbij de verschijningsvorm c.q. gevel een vertaling is van de erachter gelegen ruimten. Hierdoor ontstaan mono-functionele gebouwen, welke een beperkte levensduur hebben. De aanpasbaarheid van historische panden in de binnenstad die gedurende hun bestaan al invulling aan diverse functies hebben gegeven benadrukken dit.
Onze architectuur is daarom locatie gebonden, het gebouw is gevormd door de plek en de invloed van deze plek op het ontwerp. Echter de oplossing gaat verder als de plek. Bij Piazza Céramique en meerdere gebouwen op Céramique is er sprake van een grotere potentie van het gebruik dan de gebouwen in eerste instantie suggereren.
Het ontwikkelen van gebouwen voor meervoudig gebruik, zonder de daadwerkelijke potentiële, toekomstige programma's te kennen, zorgen er voor dat een gebouw functioneel meerdere concepten kan bevatten, waardoor er een gelaagdheid ontstaat die moeilijk te benoemen is, maar wel merkbaar is.

Schoonheid zit in de eenvoud en het klassieke.

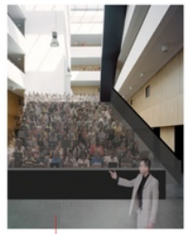
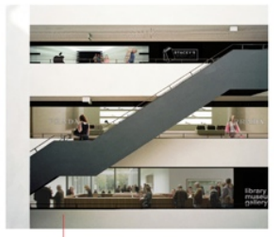

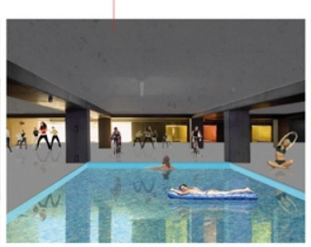

Jo Janssen Architecten - Prof. Ir. Wim van den Bergh architect | Opdrachtgever: Vesteda Project bv Maastricht | Ontwerp - Realisatie: 2001 - 2006

Piazza Céramique Meervoudig Gebruik / Multiple Use

Transformatie Treebeekplein
Brunssum 2009 -
Wonen-Werken, sociale sector

Transformatie Treebeekplein
Brunssum 2009 -
Wonen-Werken, sociale sector

Is wonen ‘**huisvesten**’?

Wat is ‘wonen’
‘ge-woonte’ / ‘wen nen’
tevreden zijn

Wonen als product
Markt bepaalt!

Cultuur van het Wonen
Cultuur - Beleid

Efficiëntie van productie
Komt dit het wonen ten goede?

Woonkwaliteit
Komt dit de efficiëntie van
het bouwen ten goede?

Bron: Vivarium Movie 2020

LATIN	LATIN	LATIN	
vivere	vivus	vivarium	vivarium
to live	living	warren, fish pond	*early 17th century*

noun: **vivarium**; plural noun: **vivaria**

1. an enclosure, container, or structure adapted or prepared for keeping animals under semi-natural conditions for observation or study or as pets; an aquarium or terrarium

Foto Tim Vekemans

Jo Janssen Architecten - Piazza Céramique, Vesteda Architectuur 7

DASH #15 – Home Work City, Living and Working in the Urban Block
In today's service economy the separation between living and working, one of the dogmas of modern urbanism, is under discussion. This issue of DASH looks into the question of what it means to a city when the division between living and working fades away. Together with British researcher/ architect Frances Holliss, DASH examines how living and working can be mixed, specifically on the level of the building block. How do you create living and working environments that are suitable for an extremely varied group of homeworkers? How will this affect the architecture of the block and what does the mixed block contribute to urban life? The representation of the work function, the collective space between street and front door and the division of working and living inside the block are important design themes.
The project documentation includes The Pullens Estate, London (1886-1901), Cité Montmartre aux Artistes, Paris (1930-1932) by Henry Résal & Adolphe Thiers, Piazza Céramique, Maastricht (2002-2006) by Jo Janssen & Wim van den Bergh and IBeB: Integratives Bauprojekt am ehemaligen Blumengrossmarkt, Berlin (2012-2018) by ifau | HEIDE & VON BECKERATH.

Woonstraat Domus

WAT IS DE WOONSTRAAT?

Wonen is een basisbehoefte van de mens. Wonen vormt daarom ook de basis van de Bachelorstudio Architectuur. Het wonen is permanent in evolutie en daarom ook een permanent voorwerp van onderzoeken voor studerend en praktiserend architect. Het wonen doorgronden is een onmogelijke opgave. Permanent ontwerpend onderzoek is des temeer een noodzaak.

De Woonstraat is een plaats binnen de Faculteit waar we fysiek en mentaal ruimte maken voor de dialoog over het wonen. Een plek waar letterlijk en figuurlijk ruimte wordt gemaakt om over het vakmanschap van de ontwerpende architect te praten, en waar de resultaten van het ontwerpend onderzoek in de ontwerpstudio's permanent zichtbaar is.

De Woonstraat heeft 3 doelstellingen :

1. **Het opbouwen van levend archief van studio-opdrachten:** De Woonstraat vormt het sediment van de ontwerpstudio's. Hier wordt kennis verzamelt, geanalyseerd en gearchiveerd. Maquettes en plannen vormen het decor van een permanent onderzoek. Via overleg tussen docenten en studenten ontstaan nieuwe inzichten over het wonen. Deze verworven kennis is de voedingsbodem voor volgende ontwerpopgaves.

2. **Het verbeelden van een referentiekader:** Het wonen kent een lange geschiedenis. In de Woonstraat wordt ruimte gemaakt voor de nabijheid van deze opgebouwde kennis. Van referentieprojecten, literatuur, video's tot actualiteit.

3. **Euregio als werkveld agenderen:** Wonen kent geen grenzen. Met de Euregio Maas-Rijn als werkgebied verkent de Bachelorstudio de culturele dimensie van het wonen. In een gebied met een potentieel sterke uitstraling en internationale herkenbaarheid, krijgt het onderzoek naar het wonen een Europese dimensies. Het aftasten van de architecturale en ruimtelijke marges van België, Nederland en Duitsland staat hierbij centraal. Binnen de Bachelorstudio wordt gezocht naar overeenkomsten en verschillen tussen verschillende wooncultuuren binnen Europa.